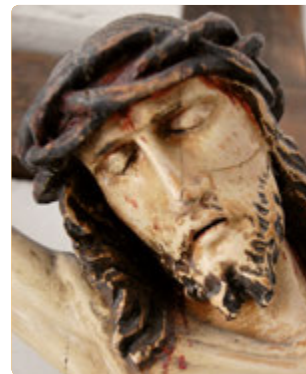

DEBRECENI KATOLIKUS FIGYELŐ

2010. február 17.

a Szent Anna Főplébánia értesítője

Jézus, add, hogy hozzád térjek!

XX. évfolyam 1. szám

Hányszor elhangzanak ilyen sóhajok az ember ajkán! Hányszor kellett már belátnunk: valamit elhibáztunk, és legszívesebben meg nem történtté tennénk a dolgot. Különösen fájdalmasak ezek a hibák, amikor kapcsolatainkat teszik tönkre. Hány szerelmes mondta már: „ha előlről kezdenénk, mindent máshogy tennék”. Valóban ez az egyik legalapvetőbb emberi tapasztalat: sok mindent tönkreteszünk önzésünkkel, szűklátókörűségünkkel. Többet rombolunk, mint építünk. De az elrontott dolgot rendbe szeretnénk hozni és mindent újrakezdeni.

Nem csoda hát, hogy manapság egyre többen hisznek a lélekvandorlás vagy reinkarnáció tanában. Ők is érzik, hogy kell lennie egy második, harmadik, sokadik esélynek. Lelkük mélyén motoszkál a remény, hogy az ember a kudarcain túl mégiscsak győzelemre kapott meghívást. Sokan az egymás utáni életek lehetőségében találják ezt a reményt: rendszeresen újjá kell születni, hogy az ember mindig egy javított kiadása lehessen önmagának.

Mi, krisztushívók, tudjuk, hogy nincs szükségünk sok különböző életre az újrakezdéshez. Tud-

„Ha újrakezdehetném...
Ha visszamehetnék az
időben...”

juk, hogy minden emberi gyarlóság, kudarc fölött ott áll egy hatalom, egy nagy-szerű rendező, az irgalmas Isten, aki képes helyrehozni azt, amit mi tönkretettünk. Annak ellenére, hogy az ős-

bűnnel nagyon elrontottuk a vele való kapcsolatunkat, adott még egy esélyt, amikor Jézus Krisztusban újból hidat vert Isten és ember között.

Nekünk „csak” be kell ismernünk hibánkat – sőt, nevezzük csak nevén – bűneinket, és bocsánatot kell kérnünk. Csak egy életünk van, de azon belül végtelen sok lehetőségünk, hogy felismerjük, hol győztünk fölöttünk a rosszra való hajlam, a Tagadás Szelleme, a Sátán. Ha kell, százszor, ezerszer beláthatjuk, hogy nem a jó úton jártunk, rendbe kell hozni azt, amit elrontottunk. És a Mindenható Isten segít nekünk nemcsak a felismerésben, hanem a bocsánatkérésben is; megajándékozott minket a bűnbocsánat szentségével Jézus Krisztus által. A nagybőjt mindig az újrakezdés lehetőségét kínálja számunkra. A bűnnek való meghalás, az önmegettagadás, a küzdelem mindig fájdalmas. De húsvét éjszakája, a végső győzelem a bűn felett, a nagy újjáteremtés öröme mindent megér!

Csordás Gábor, káplán

Ervin atya »

Az *sum recustectas*
preferit, nis imus.
Fugitempos restem
nam que non plit,
sedí...

folytatás a 3. oldalon →

Idős kor »

Még 2008 őszén
jelent meg ez a mind-
össze 106 oldalas
könyvecske. Nem
volt nagy visszhang-
ja, pedig...

folytatás a 5. oldalon →

Gyertyaszentelő »

II. János Pál pápa
egyik mélyértelmű
gondolata volt az,
hogy Urunk bemuta-
tásának ünnepén
a szerzetesekre...

folytatás a 9. oldalon →

A meghallgatott imádság

A feleségem anyukáját, aki falun lakik, hetente többször meg szoktuk látogatni. Ilyenkor mindig viszünk neki egy kis főtt ételt, és süteményt, mert azt nagyon szereti. Ez a falu egy erdős, dombos területen van. Amikor beköszönt a tél és leesik a hó, nagyon nehezen lehet közlekedni. Ilyenkor nagy szerepe van a kocsira felszerelt téli gumiknak, de sokszor még ezek sem biztosítanak teljes biztonságot. Egy ilyen téli napon én is nagyon nehéz helyzetbe kerültem. A családi házhoz, amiben a mama lakott még tűrhetően elértünk. Ő egy lejtős utcának a közepén lakik, és ilyen csúszós, jeges, havas úton nem igen lehet megfordulni, mert a kerekek induláskor kipörögnek. Így csak egy megoldás volt lefelé elindulni és így hazajutni. A hazaindulás előtt a feleségem nem mert beülni mellém, mert félt, hogy becsúszunk az út menti árokba, mert odafelé is többször megcsúszott a kocsis. Persze, ezt előidézte az is, hogy nekem nem volt téli gumim. Elindultam, a feleségem gyalog jött utánam. Az első lejtős útszakaszon még sikeresen lejutottam, de még előttem állt egy háromszáz méteres meredek lejtőjű útszakasz. Az út bejáratát lassan közelítettem meg, láttam, hogy az úton nincs sem-

milyen forgalom, reménykedtem, hogy sikeresen lejutok. Úgy ötven méter megtétele után a reményem kezdett megfogyatkozni, mert a kocsit nem tudtam irányítani. Az útszélen egy-két méter mély vízelvezető árok húzódott, és az én kocsim csak az árok felé akart menni. Az árok széle és a kocsis kerekei között egy méter távolság lehetett, de én már belelátam az árok mélységébe, félelmetes volt. Ahogyan rémülten és tehetetlenül ültem az autóban, egyszer csak a lejtős út alján megjelent egy kisfiú szánkóval, mert itt szoktak szánkózni a gyerekek, ha hó van. A gyerek egy jódarabon feljött az úton, egyszer csak megdöngölte magát, és az út szélén leült a szánkóra azon az oldalon, ahol én mentem a kocsival. Nagyon megrémültem, hogy mi lesz most, dudálni kezdtem és integettem, hogy menjen el az útból, már azt sem bántam volna, ha az árokba megyek, csak a gyereket el ne üssem. Az autó irányíthatatlan volt, és a gyermek sem reagált semmire, csak ült tovább a szánkón. Ekkor már az égiekhez fordultam segítségért: kétségbeesésben kértem az Urat, hogy segítsen, és segítségül hívtam a Szűzanyát is, hogy most segítsen ki a bajból. Az út felénél járhattam, amikor az autó egyszer csak

elkezdett menni az út másik szélé felé. Egy kicsit megkönnyebbültem, hogy a gyereket elkerültem, de az út alján megjelent egy autó, ami velem szembe jött, mert ekkor már én az ő sávjába mentem lefelé. Ő is, ahogyan jött velem szemben rémülten nézett rám. Én már biztosra vettem, hogy összeütközünk, de amikor már csak egy pár méter választott el bennünket, a felfelé jövő autó pillanatok alatt kikerült és elment mellettem. Nagyon megkönnyebbültem, és azért is könnyörgtem, hogy ne hogy jöjjön még másik autó valamelyik irányból. Az Úr és a Szűzanya meghallgatta a könyörgésemet és baj nélkül lejutottam az útszakaszról. Amint hazaértem gyorsan mentem téli gumit venni, hogy még egyszer ne hogy megismétlődjön ez a kellemetlen helyzet. Ez a rossz élmény vezetett rá arra, hogy komolyan kell venni a téli autós-tanácsokat, mert az ilyen helyzetekkel magunkon kívül véltleneket is veszélyeztetünk. Nagyon hálás vagyok az égieknek, hogy meghallgatták az imámat és könyörgésemet, és baj nélkül úsztam meg ezt az utat. Tudom és hiszem, hogy a segítséget az Úrtól és a könyörgésemet meghallgató Szűz Máriától kaptam.

Juhász János

Debreceni Katolikus Figyelő

A DEBRECENI SZENT ANNA FŐPLÉBÁNIA
ÉRTESÍTŐJE
Megjelenik évente ötször.

Felelős kiadó: Orosz Lőrinc

Szerkesztőség: Szent Anna Főplébánia
4024 Debrecen, Szent Anna u. 21.

Telefon: (06-52) 536-652

E-mail: varilona@enternet.hu;
akolitus@freemail.hu;
baranyacsaba@gmail.com

Főszerkesztő: Keresztesné Várhelyi Ilona

Munkatársak: Barna Attila, Bérces Mária Klára

**Tördelés,
Szerkesztők:** Záborszky László, Baranya Csaba,
Győri Attila

Fotók: Anders Gyula
Barna Attila,
Keresztes Adrienn,
Keresztesné Várhelyi Ilona,
Kovács Ágnes,
Mangu Róbert

Nyomdai munkák: Kentaur Nyomda
Igazgató: Hajdú Károly

Egyszerűség

Ezzel a kifejezéssel jellemezhető a beszéd, az életmód. Ami egyszerű az nem bonyolult, tetetés nélküli, könnyen áttekinthető, érthető. A mai világban az egyszerűség háttérbe szorul, egyesek a magatartásban sem értékelik. Jézus pedig felszólít bennünket: „*Legyetek okosak, mint a kígyók és egyszerűek, mint a galambok.*” (Mt.10,16)

Példaként a gyermek egyszerűségét szoktuk felhozni, de nála ez még a tapasztalat, okosság hiányát is jelenheti, bár őszinte és nem a számítás vezetői. Beszéde őszinte, nincs benne rosszindulat, kétszínűség. Ha az egyszerűség tudatlanságot takar, akkor lehet fogyatékoság. Hiba lehet, ha hitelt ad első látásra, könnyelműséghez vezet, ha tiltott élvezetek után fut. Ezekről a bölcsesség szabadíthat meg, ezért kell párosítani az egyszerűséget a böl-

csességgel. Ez hiányzott Évából, amikor hallgatott a kísértőre, mert a saját vágyaira hagyatkozott.

Az Isten gyermekeire jellemző egyszerűséget az alázatos hit kíséri, ami feltétele az üdvösségnek. Így az egyszerűség nem jelent gyerekességet, hanem egyenességet és feddhetetlenséget foglal magába, amelynek Jób marad örök példája. Aki Istent keresi annak menekülnie kell minden képmutatástól, szívét nem osztja meg semmi, és szándéka is tiszta. Bizalmát nem ingatja meg semmi. Viselkedésében nyílt, szavai kertelés nélküliek. Egyszerű tekintete azt jelenti, hogy képtelen a rosszra, életében Isten akarátának teljesítése van első helyen. Ezt láthatjuk Assisi Szent Ferenc életében. Ezt a tiszta szándékot jellemzi a galamb egyszerűsége. Ha Jézusra figyelünk, még az oktalan állattól is tanulhatunk, mert sokszor, aki bonyolítja a dolgokat, elhajlik az igazságtól és az egyszerűségtől, Istentől.

Orosz Lőrinc prépost-plébános

PORTRÉ

„Boldog papnak érzem magam”

BESZÉLGETÉS A SVETITS INTÉZET HITANÁRÁVAL, SZABÓ ERVIN ATYÁVAL

Igen sok elfoglaltsága, feladata miatt nem volt könnyű időpontot egyeztetni egy kis bemutatkozó beszélgetésre a Nagyvárdon élő Szabó Ervin atyával, a Svetits intézet közkedvelt és nagy tiszteletnek örvendő hittan tanárával. Végül egy keddi nap esti órájában, apró, egyszerű vendégszobájában ültünk le, hogy kedves, halk, mosolygós stílusában elmondja, ami fontos számára.

Veszprémben végeztem a teológiát, de mivel még nem voltam 24 éves, nem lehetett pappá szentelni, így diakónusként Siófokra kerültem. A siófoki plébános annyira megkedvelt, hogy azt mondta, ott maradok káplánnak – ott is voltam majdnem egy évig. A pappá szentelést követően a kaposvári püspök szerette volna, hogy ott maradjak, ám nem sokkal később jött a levél a váradi püspökségről, hogy menjek haza, mert nagy szükség van rám. Én viszont nagyon vágytam Magyarországra, és többször kértem a püspököt, engedjen vissza. Amikor harmadjára kértem, mondtam, hogy szeretnék Budapesten egyházzogot tanulni. Ekkor azt válaszolta a püspök: fiam, most nem engedlek el, de határmenti kis településre teszlek, ott lesz lehetőséged eljárni, akár Budapestre is. Így kerültem Éradonyba, egy nagyon kicsi, nagyon összetartó, nagyon lelkes közösségbe. Éradonyban találtam

meg igazán a helyemet. Ott éreztem magam igazán jól, a világtól egy kicsit távol, ahol az ember magába tud szállni. Abban az időben iratkoztam be Budapesten egyházzogra, posztgraduális képzésre. Ott meg az volt a problémám, hogy nem tudtam fizetni, sőt, még a tankönyveimet sem tudtam megvásárolni. Egyszer, ahogy utaztam haza vonattal, Nyírábrány környékén láttam, hogy nagyon sok tanya van. Arra gondoltam, meg kellene próbálnom, hátha kellene hitoktató. Bejelentkeztem a püspökségen, ahol azt mondták, majd nyáron válaszolnak. Nem sokkal később keresett a Svetitsből Anna nővér, hogy paphiány van, tudnék-e nekik segíteni? Így kerültem kapcsolatba a Svetits intézettel, öt éve. Azóta már állomáshelyet is cseréltem,

Éradonyból két és fél év után Szentjobbra helyezett Tempfli püspök úr. Ott is jól éreztem magam, nap közben a Svetits iskola falai között élveztem a nyüzsgést, otthon pedig a csend, a nyugalom fogadott.

■ *De most már nincs Szentjobb sem...*

– Így van, szeptember elsejétől az új püspök, Böcskei László azzal keresett meg, hogy Nagyváradon, a Szent László Gimnázium spirituálisának szeretne kinevezni. Próbáltam magam ez alól kihúzni, mert soha nem szerettem a nagyvárost, bár Nagyváradon nőttem fel, de előtte Érszalacson éltem három éves koromig. Valószínűleg innen adódik a csend utáni igényem. Úgy bírtam ki a teológiai éveket is, hogy az első ösztöndíjamból vettem egy biciklit, és minden hétvégén kimentem az erdőbe. Szentjobbon is szerveztem az iskolának csendtúrákat.

■ *És dolgozik még a nagyváradai ifjúsági központban is...*

– Igen. Böcskei püspök úr beindított egy ifjúsági központot. Mivel a legnagyobb ifjúság az iskolában található, én egy kapocs vagyok az iskola és a központ között. Nagyon nehezen, de most már kezd beindulni az ifjúsági élet a Nagyváradai Egyházmegyében.

■ *Sokat dolgozik. A kívülről szemlélő csak azt látja, hogy sietve érkezik valahonnan, majd siet valahová. Most is, erre a beszélgetésre valahonnan sietve érkezett.*

– Én soha nem szerettem sietni, mert akkor az ember felületesen kezeli a dolgokat, sok minden mellett csak elszaladunk. Egy alkalommal Korzenszky Richárd apáttal utaztam Tihanyból Győrbe. Nagyon-nagyon siettünk, amikor egyszer csak azt mondja: Ervin, állj! De hát, mondom, nagyon sietünk. Állj meg! – mondta, és felmutatott a bakonyi dombokra. Annyira nem sietünk, hogy emellett elsiessünk. Egy gyönyörű szép, a természet minden színében pompázó fa látványánál elmékedtünk tíz percet, majd tényleg siettünk tovább. Meg kell állni személyek mellett, egy-egy jó szóra, bátorító pillantásra, simogatásra. De emellett tényleg nagyon feszítettek a napjaim. Most a Megtestesülés templomból jövök, keddenként ott szoktam szentmisét bemutatni, utána még házszentelésekre járok, aztán még itt bent gyóntatok. Holnap reggel szentmise lesz a nővéreknek hat negyvenkor, majd fél nyolctól osztálymise, utána hazamegyek, ott van egy órám a gimnáziumban, majd az ifjúsági központba sietek, délután a Mária rádióba viszem a gyerekeket rözsafüzérre, este fél kilenckor pedig a kollégistáknak van imaórája, csütörtökön pedig vissza ide.

■ *Amikor viszont megérkezik ide, a gyerekek közé, soha nem siet, mindig megáll, mindig van ideje megsimogatni őket, mindenkihez van egy kedves szava, és név szerint ismeri őket, akik viszonzásként körbeölelik, rajongnak érte.*

– Nagyon szeretem a gyerekeket. A gyerek olyan,

mint egy virág, kinyílik, ha látja, hogy valaki rámosolyog. Mindig arra próbálok rájönni, hogy mi lesz belőle, mivé fog fejlődni. A leendő felnőttet próbálok észrevenni benne, és jó felnőtté próbálok nevelni. És sok esetben bejöttek ezek a megérzések.

■ *Tavaly volt egy rajzpályázat, hogy rajzolják meg a gyerekek, milyennek látják a papjukat. Vajon Ervin atyáról milyen rajzok készültek, készülhettek? Vajon milyennek látják a gyerekek?*

– Húha! Nehéz. Azt érzem, hogy szeretnek a gyerekek. Elfogadnak olyannak, amilyen vagyok. Nem tudok mást adni, csak magamat, magamon keresztül pedig az Istent. Érzem azt, hogy amilyen papot lát egy gyermek, úgy alakul ki az istenképe is. Ha egy pap kedves és mosolygós, akkor a gyerekekben is az a kép alakul ki az Istenről. A gyerek észreveszi a felnőttek őszinteségét, és nagyon érzik a határokat. Egy pap mindig az istenképet alakítja.

■ *Úgy érzem, hogy nagyon fontosak Ön számára a gyerekek. De úgy tudom, az idősek is.*

– Így van. A gyerek és az időskor nagyon közel áll egymáshoz. A gyerekeket nem magamnak nevelem, hanem az egyháznak, a jövőnek. És valóban, az öregeket is nagyon szeretem. Minden faluban, ahol voltam, a hónap első péntekén meglátogattam az ágyban fekvő híveket, akik nem tudtak eljönni szent misére. Most Bihar településen végzem ezt a munkát. Nem bírom kis falu nélkül. Amikor egy öreget látok, neki is a jövőjére gondolok. Arra, hogy ő már nemsokára itt hagyja ezt a földi létet, és az ő lelki jövőjét segítsen, és biztosítsam a mennyország felé. Tehát mindkettőben a jövőt látom, a gyerekekben az egyházét, az öregekben pedig a lelki jövőt.

■ *Hogyan választotta a papi hivatást?*

– Nem emlékszem arra, hogy valaha is más pálya vonzott volna. Gyerekkorom óta a papi pálya volt kedves számomra. Nagyszüleim nagyon vallásosak voltak, szüleim már nem annyira. Édesapám református volt, presbiter, gondnok, édesanyám katolikus. De amikor Nagyváradra költöztünk, már nem gyakorolták annyira a vallást. A szünidőimet viszont mindig nagyszüleimnél, Érszalacson töltöttem. Ott még megvolt az a tradicionális vallásosság, hogy rendszeresen jártak templomba. Öröm volt látni, hogy vasárnap a tízórás nagymise idején kihalt az utca, járművek nem közlekedtek, az emberek kettesével mentek a templomba, aztán haza. Bennem ez olyan élményt hagyott, hogy mindig vonzódtam a templomhoz. És mondhatom, ha milliószor újraszületnék, akkor is ezt a hivatást választanám. Vannak nehéz pillanatok, nehéz napok, de megtaláltam a helyem a világban, és boldog papnak érzem magam.

Barna Attila

IDŐSKOR

– AZ ÉLET BETELJESÉDÉSE

Könyvismertetés

Henri J. M. Nouwen – Walter J. Gaffney könyve

Ursus Libris Kiadó,
Budapest, 2008.

ugyanis a kellő tájékozottság hiányán szenved hajótörést a tiszteleltre méltó jóindulat, segítőkészség. Mert mit is írnak a szerzők? „A gondoskodni vágyóknak feladata pl. megakadályozni azt, hogy (az időskorúak) hamis reményekbe kapaszkodjanak és téves feltevésekre alapozzák az életüket, ... ugyanis az elfogadás és a szembesítés egyaránt hozzátartozik az öregekről való gyógyító gondoskodáshoz.” Ez így talán kissé keményen hangzik, de ha úgy fogalmazok, hogy a szembesülés lelkiismeretvizsgálat – s remélhetőleg bünbánat is – akkor kézenfekvő, hogy ez egy tisztulási folyamat a nagy találkozás előtt, azaz remény, hogy valami elfogadhatóbb „ruházatban”, lelki köntösben jelenünk meg az Úristen előtt. S ez már nem csekélység!

A fenti sorok közel sem elégitik ki egy alapos és szakszerű könyvismertetéssel szemben elvárt követelményeket. Ez nem is volt céлом. Inkább arra gondoltam, a könyv segítségével felvilantom az időskor gondjait, problémáit és hátha akad valaki hozzáértő, aki felvállalja a velük való foglalkozást, pl. egy speciális kis-közösség keretében.

Dr. Balogh Béla

Még 2008 őszén jelent meg ez a mindössze 106 oldalas könyvecske. Nem volt nagy visszhangja, pedig különös figyelmet érdemel. Arról az emberi életszakasról ír, melyet már nem sorolhatunk a kb. 75. év tájáig terjedő „öregedő” kategóriába. Az időskor megjelölés az igazán öregkort, a kb. 75. év feletti éveket jelenti. – Ritka érdeme a könyvnek, hogy sem címében, sem tartalmában nem hiteget, nem „maszatoz” derűs naplementéről, vagy éppen arról, hogy „múlik az idő de, nem öregszenk”. Fájdalmasan őszinte, s ezért hiteles írás: az időskor és az öregedés kettősségét reálisan és tömören így fogalmazza meg: „Az öregedés – a kiközösítés, az elhagyatottság, önmagunk elvesztése által – a sötétségbe vezető út. De a

remény és a humor, valamint egy újfajta világkép kialakításával, továbbá a tévképzeteinkkel való szembesüléssel és az elfogadással a fénybe vezető út lehet.”

A szerzők érdekes és megfontolásra készítő megállapításai tapasztalati tényeket közvetítenek számunkra. Pl: „Az öreg nem azért lesz magányos, kerül a saját zárkájába, mert valami tudatos magatartás viszi: barátai meghalnak, vagy egészségük megrendül úgyannyira, hogy nem tudnak fogadni bennünket, s mi magunk is gyengék vagyunk ahhoz, hogy elmenjünk hozzájuk.” Aztán: „a gyerekek... csupán arról számolnak be, amiről úgy gondolják, a (nagy-) szüleik hallani akarnak... ritkán avatják be az életükbe...eltitkolják az igazságot...ezáltal az öregek élete veszít emberi minőségéből és valódiságából, mert akarva-akaratlanul a szelektív kommunikáció börtönébe kerülnek, amely megakadályozza őket abban, hogy olyannak lássák, értsék és értelmezzék a világot, amilyen.” (Ilyenek pl. az öreg külsejére, egészségi állapotára vonatkozó „rózsaszínű” megállapítások, azaz kegyes hazugságok is).

Tanulságos lenne, ha fiatalabbak is elolvasnák ezt a könyvet. Nemcsak azért, hogy lássák, mi vár rájuk is, úgy a 80. életévük felé közeledve, vagy azon is túl. Inkább azért, hogy helyesen tudják látni és kezelni a közelükben élő időskorúakat. Sokszor

Keresztény gyökerek és a boldog magyar élet

AKÉSZ 20 éves jubileumi emlékülésén Erdő Péter bíboros atya vetette fel, hogy, nem utolsósorban a média szenzációkedvelő/hajszoló hatására, utóbbi időkben különféle fantasztikus elképzelések is lábra kaptak a magyarságnak a kereszténységgel való kapcsolatáról. Úgy vélte, hogy a KÉSZ szellemi potenciálja és országos hálózata révén alkalmas arra, hogy a kérdést tudományos szempontok alapján mutassa be, és a legújabb megbízható tudományos megállapításokat terjessze el. Ezért elkészült a „Keresztény gyökerek és a boldog magyar élet” c. előadás

sorozat terve. A sorozat mottója: „Hazánkat a kard foglalta el és a kereszt tartotta meg!” (Vaszary Kolos). Az egymást követő 10 előadás azt kívánja hangsúlyozni, hogy a keresztény eszmékhez, s a keresztény közösséghez való csatlakozás és hűség mind nemzetünk és országunk megalakulásában (1., 2., 3. előadás), mind a történelmi viharokban azok megmaradásában (4–8 előadások) döntő tényező volt, de jövőjének alakításában (9., 10. előadás) is az kell, hogy maradjon. Más oldalról ezáltal alkalom nyílik arra, hogy a rámutassunk, a magyarság történetének páratlan gazdagsága bőséges alapot nyújt nemzeti büszkeségünkhöz, s ehhez nekünk nincs szükségünk mítoszteremtésre, mint azt keleti és északi szomszédjaink teszik. Az előadásokat, többek között a Katolikus Püspöki Kar jelentős anyagi támogatásának köszönhe-

tően, az ország 17 helyszínén mutatják be.

Egyházmegyénkben Nyíregyházán és Debrecenben lesznek az előadások. Előreláthatólag tavasszal a sorozat 2. és 3. előadásai hangzanak el Debrecenben, a Szent József Gimnázium előadótermében d. u. 5 órai kezdéssel. Március 5-én Bollók Ádám, régész, az MTA Régészeti Intézetének munkatársa „Pogányság és kereszténység között: Kárpát-medence a magyar honfoglalás korában (ca. 890–970)” címmel, majd áprilisban Tóth Endre, régész, a Nemzeti Múzeum Könyvtárának igazgatója „A keresztény királyság megalapítása: királyaink felkenése az Árpád-korban” címmel tartanak előadásokat. Az előadások pontos országos programjait, azok rövid tartalmi kivonatát a KÉSZ honlapja (keesz.hu) az év során majd folyamatosan közli.

Dózsa László

Nagyböjti lelkigyakorlat

Az idei lelkigyakorlatunkat, amely hagyományosan virágvasárnap az esti misével kezdődik, majd a nagyhét két első estéjén folytatódik, **dr. Jelenits István** atya, piarista tanár tartja. Legyen az ő közismertsége segítségünkre abban, hogy a ritkábban templomba járókat is hívjuk meg erre a három estére, hogy mindnyájan megtisztult és felkészült lélekkel várjuk húsvét szent ünnepét.

Keresztúti ájtatosság

A böjti időszak péntekjein 17.15 órai kezdettel keresztúti ájtatosságot végzünk. Az elsőt február 19-én, az utolsót pedig nagypénteken.

Böjti fegyelem

Hamvazószerda és nagypéntek egyházunk szigorú böjti napja. Ezekre a napokra az étkezésre vonatkozó elírások mellett (legfeljebb háromszori húsmentes étkezés, egyszeri jóllakással) a böjti szellemében egyéb önmegtartóztatást is vállalhatunk. A nagy-

böjti péntekjeire is hústiltalmat ír elő az egyház. A böjti nem egészségügyi vagy takarékosági rendelkezés, hanem a lélek felkészülését segíti. Ezért a nagyböjti időszakban legyen mélyebb az imaéletünk, bátrabb a tanúságtételünk, legyünk nagylelkűbbek az adakozásban és a jócselekedetek, a részvét és a szeretet gyakorlásában Jézus Krisztusért!

A szent három nap szertartásai

Nagycsütörtökön (április 1.) ünnepeljük a papság és az Eucharisztia alapítását. Mivel templomunk székesegyház, délelőtt olajszentelési mise is lesz. A püspök ekkor áldja meg a szentségek kiszolgáltatásánál használt új olajakat, valamint az egyházmegye papjai ezen a szentmisén újítják meg fogadalmukat. Kívánatos, hogy mindez a hívek közösségében történjék.

Az esti szentmisében az utolsó vacsora ajándékait ünnepeljük. A lábmosás szertartásában Jézus Krisztus „szeretetének legnagyobb jele” elevenedik meg, hogy aztán Testének és Vérének szentségi valóságát élhessük át. A vacsora kenyere és bora fölött

kimondott teremő szavával Jézus megalapítja az Eucharisziát és az újszövetségi papságot. A szenvedés és gyász kezdetét jelzik a szentmisében a Glóriára megszólaló, majd elhallgató hangszerek. Az oltárfosztás szertartása jelzi Jézus kiszolgáltatottságát és elhagyatottságát. (Régen az oltárfosztás része volt az oltárkő megmosása borral és vízzel, amely a halotti szolgálat szimbóluma volt, ezzel vettek búcsút a Krisztust jelképező oltártól, amelyen a feltámadás ünnepléséig nem mutatnak be szentmisét.)

Az utolsó vacsorához kötődik Jézus búcsúbeszéde és főpapi imája is, amely bőséges elmélkedési anyagot biztosít a virrasztáshoz, amely templomunkban a szentmisét követően kb. 22 óráig tart. Akkor lesz igazán kegyelmekben gazdag az ünnepünk, ha nagycsütörtökig elvégezzük a húsvéti szentgyónásunkat, és tiszta szívvel járulhatunk az utolsó vacsora asztalához, és nagyszombaton Jézus Krisztus feltámadásában saját lelki újjászületésünket is átélhetjük.

Nagypénteken (április 2.) nincsenek szentmisék, de ne felejtkezzünk meg a szigorú böjt mellett Jézus halálának órájáról! Délután három órakor legalább lélekben térdeljünk a kereszt alá!

Este a keresztúti ájtatosság után ünnepi szertartással emlékezünk meg Urunk haláláról. A szertartásban több szentírási olvasmányt hallunk, és az evangélium maga a passió, amit a Szent László kórus előadása tesz ünnepélyesebbé. Ezt követik az ünnepélyes könyörgések, majd a kereszt előtti hódolat. A szertartás nem szentmise, de szentáldozáshoz járulhatunk a nagycsütörtökön átváltoztatott szentostyával.

A szertartás végén a szentsír előtt legalább egy rövid imára álljunk meg: *Imádunk téged, Krisztus, és áldunk téged, mert szent kereszted által megváltottad*

a világot. Látogassuk meg a szentsírt szombaton is.

Nagyszombaton (április 3.) este 8 órakor kezdődik a legcsodálatosabb katolikus szertartás, a feltámadási szentmise. Az ősi szertartás a tűzszenteléssel kezdődik, majd a húsvéti fény meggyújtása következik. Felhangzik a húsvéti örömeinek, az Exultet, amelynek ősi költői szövegét érdemes alaposan átélmélni. Az örömeinek után az ó- és újszövetségi olvasmányok az üdvtörténet folyamatának főbb állomásait idézik fel. A Glóriára megszólalnak a nagycsütörtökön elnémult templomi hangszerek, és felhangzik az ünnepélyes alleluja, majd az evangélium következik a feltámadás eseményének örömhírével.

Az ősegyház kereszteleési hagyománya szerint az egyház ünnepélyesen kiszolgáltatja a keresztség szentségét az arra felkészült katekumeneknek. A Mindenszentek litániája tanúul és segítségül hívja a szenteket, pártfogásukat kérve a keresztséget felvők és a keresztségi fogadalmukat megújító hívek számára.

A szentmise minden további mozzanata is – tartalmi és formai gazdagságával – azt fejezi ki, hogy a feltámadás valósága adja meg keresztségünk alapvető örömet, és erről teszünk tanúbizonyságot az utcai gyertyás körmenettel, hogy majd a templomba visszatérve magasztalhassuk Istent a Te Deum dicsőítő és hálaadó himnuszával.

Húsvétvasárnap ünnepi, hétfőn vasárnapi miserend szerint ünnepeljük a feltámadt Krisztust. Húsvét nyolcada további emelkedett élményeket tartogat a keresztség emberek számára. Az ünnepkör egészen Szentháromság-vasárnapig tart, de az egyházi év minden szentmiséje húsvét örömhírét, a megváltást ünnepli.

KVI

A Szent Anna Főplébánia hírei

IFJÚSÁGI TALÁLKOZÓ

A hagyományos egyházmegyei ifjúsági találkozó április 10-én lesz templomunkban. Kérjük a fiatalok aktív közreműködését az előkészítés és lebonyolítás folyamatában, de főként a részvételben. A találkozót az egyházmegye részéről Tóth László atya szervezi.

EGYHÁZMEGYEI GYERMEKNAP

Május 8-án Harangodon szervezik meg az egyházmegyei gyermeknapot. Részletes tájékoztatást a hitoktatók adnak.

HITTANVERSENY

A papság évéhez kapcsolódva hittanverseny is lesz, amelynek döntőit április 17-én három helyszínen, Debrecenben,

Nyíregyházán és Kisvárdán bonyolítják le. Sikeres felkészülést kívánunk!

ELSŐÁLDÓZÁS

Templomunkban május 9-én lesz az elsőáldozás. Az előtte lévő három szombaton felkészítő próbát tartunk. Az első szentgyónás május 8-án lesz.

NŐK ÖKUMENIKUS IMANAPJA

A hagyományoknak megfelelően március első péntekjén rendezik meg a debreceni keresztség közösségek részvételével a nők ökumenikus imanapját. Az idén a baptista gyülekezet látja vendégül a résztvevőket. Március 5-én 17 órakor kezdődik az imaóra a Szappanos utcai imaházban, ahová természetesen a férfiakat is szeretettel várják.

Farsangra visszatekintve

A Sziklára Épített Ház Alapítvány és a Szent Lázár Lovagrend 2010. január 30-án jótékonyági estet rendezett a gyimesfelsőlaki Szent Erzsébet Líceum és a csíkszeredai Julianus Alapítvány javára. Az est fővédnöki tisztére Sólyom László, köztársasági elnök urat kértük fel, mivel ő kezdettől fogva ismert és támogatta a Sziklára Épített Házat. Járt is Gyimesfelsőlokon. Az estélyre küldött üzenetében meleg hangon értékelt az ott folyó oktató-nevelő munkát. Az est védnökei Bosák

Nándor és Bölcskei Gusztáv püspökök voltak. Bosák püspök úr jelenlétével is megtisztelte az estélyt, amelynek díszvendégei Berszán Lajos (Gyimesfelsőlok) és Beder Tibor (Csíkszereda) voltak. Az Arany Bika csődje miatt a bált váratlanul a Belga étteremben kellett megrendezni. Itt ugyan jóval kevesebben értek el, de a száz vendég közül senki nem panaszkodott a hely szűke miatt, hiszen családiasabb és meghittebb légkörben hallgathattuk a Antal Tibor csángó műsorát, tanulhattunk gyimesi népdalt, és a táncolni vágyók is helyet találtak maguknak. A hangulatos tombola-sorsolás után közösen énekeltük el a Boldogasszony, Anyánkat, a magyar és a székely Himnuszt.

Köszönjük mindazoknak, akik részvételükkel, anyagi hozzájárulásukkal, tombola-felajánlásaikkal és munkájukkal elősegítették a bál sikerét. A tiszta bevétel megközelítette az 1.000.000 forintot, amelyet egyenlő arányban osztottunk el a két szervezet között, és a bál zárásaként át is adtuk vendégeinknek. Jó volt tapasztalni azt, hogy ebben a megosztott és rosszkedvű világban is él a jókedvű adakozás szelleme.

KVI

Csángók Debrecenben

Ha valaki járt már a csángók között, biztosan nem maradt közömbös és érdektelen az ottani magyar testvérekkel szemben. Jómagam múlt év nyarán ellátogathattam Gyimesbe, és megtapasztalhattam azt a szeretetet, amit néhány hónappal később egy film kapcsán újra átélhettem. Váratlan módon tettem szert két tiszteletjegyre, ami a budapesti Uránia Moziban bemutatandó Csángó Zsoltár film díszelőadására szól. Mivel abban az időben Budapesten jártam, öcsémmel együtt elhatároztuk, megnézzük a filmet. Sokat nem tudtunk róla, a cím alapján csak sejtettük, hogy értékes alkotásról lehet szó. Faragó Annamáriát akkor láttuk először, amint épp a film születésének körülményeiről beszélt, mint rendező. Az első

képkockáktól kezdve magával ragadó és felkavaró, elgondolkodtató alkotás szem és fültanúi lehetünk. Mindaz, amit személyesen tapasztaltam nyáron, most a vásznon láthattam viszont. Berszán atya vallomása, a Sziklára Épített Ház látványa – ahol nyáron megszállhattunk – s az ott élő, dolgozó egyszerű és tanult emberek példája arra indított, hogy erről minél több embernek tudomást kell szereznie. Ha nincs is módja mindenkinek eljutni oda, legalább ebben a formában érezze át az együvé tartozást, a közös szellemi, lelki, történelmi szálak elszakíthatatlanságát, hogy soha ne fordulhasson elő még egy gyászos december ötödike.

Így vette kezdetét a debreceni díszbemutató megszervezése, a Szent József Gimnázium azon-

nali segítségével, és sok jó szándékú ember anyagi és egyéb támogatásával. A sikerre való tekintettel két nap is ünnepélyes formában vetítette az Apolló Mozi az alkotást, Usztics Mátyás és Faragó Annamária jelenlétében, hiszen a Nemzeti Kamara Színház csángóföldi misszióját mutatja be a film.

A pénteki előadásra meghívtuk Berszán Lajos atyát is, aki a Szent Erzsébet Gimnázium növendékei közül magával hozta azokat, akiket a vásznon is láthattunk. Most már egyre több városba hívják a Csángó Zsoltárt, hogy „hangja” hirdesse a csángó magyarok tanúságtevő életét.

*Papp László
káplán, iskolalelkész*

Gyertyaszentelő: a megszentelt élet napja

II. János Pál pápa egyik mélyértelmű gondolata volt az, hogy Urunk bemutatásának ünnepén a szerzetesekre, az Istennek szentelt életre figyeljünk. Székesegyházunkban már hagyománnyá kezd válni, hogy ezen a napon az egyházmegyében szolgálatot teljesítő szerzetesek – mint megannyi égő gyertya – Krisztus világosságát felmutatva veszik körül az oltárt. Az idén is, február 2-án este Debrecenből és Nyíregyházáról eljöttek a férfi és női szerzetesrendek tagjai, hogy megerősítsék elköteleződésüket Isten országának sajátos szolgálatára, a hívek pedig hálát adjanak ezért, és imádkozzanak újabb szerzetesi hivatásokért. Erre nem csak ezen az egy napon

van szükség, hanem minden nap imádkoznunk kell azért, hogy mind több lélekben ragyogjon fel az Istennek átadott élet vágya.

A szerzetesrendek pótolhatatlan szerepet vállaltak évezredek államiságunk történetében és a magyar műveltségben. Ma újabb és újabb társadalmi problémák keletkeznek, amelyeket pusztán intézkedésekkel, törvényekkel nem lehet megoldani. A szerzetesek imáira és önzetlen munkálkodására egyre nagyobb szükség van. Tegye őket a Szentlélek lángja olyan gyertyákká, amelyek fényükkel bevilágítják a társadalom sötét zugait, és Krisztushoz vonzzák azokat, akik életük értelmét benne keresik!

KVI

Egyetemi kirándulás Pécsre

Egy három napos kiránduláson vettek részt februárban a Szent Anna Főplébánia Simonyi úti kollégiumának diákjai. A célállomás az elmúlt időszakban méltán sokat emlegetett dél-magyarországi város, Pécs volt, amely 2010-re az európai kulturális fővárosa címet is kiérdemelte. Az egyetemisták, amellet, hogy sokféle programban vehették részt Pécsen, ellátogattak Eszékre is, ahol a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közösségének alelnöke volt az idegenvezetésben segítségükre. A Szent László Kollégium diákjai számára a kirándulásnak természetesen közösségkovácsoló és –formáló hatása is volt. A kirándulás Bosák Nándor püspök úr és Orosz Lőrinc prépost úr segítőkészségének és támogatásának köszönhetően valósult meg.

Dr. Molnár László

Imahét a Krisztus-hívők egységéért

2010. JANUÁR 17–24.

„Ti vagytok erre a tanúk.”

(Lk24,48)

A 2010. évi egyetemes imahét tematikáját az idén a skóciai egyházak dolgozták ki. Nem véletlenül. Ugyanis 1910-ben itt, Skóciában tartották azt a Világmissziói Konferenciát, amelyet az újkori ökumenikus mozgalom nyitányának tartunk. E konferencia témája akkor így hangzott: „Krisztusról szóló tanúságtétel ma”. Száz év múltán a téma nemhogy elavulttá vált volna, de még aktuálisabb lett. Azóta két világegészen vagyunk túl, s benne élünk egy összezavart értékrendű világban, ahol a szelíd hangot elfojtja a harsányság, a béke csendjét felveri a fegyverropogás, a jobbik énjéből kivetkezett embergyilkos indulatainak megtestesítője.

Skócia volt az a része az „öreg Európának” (Nagy-Britannia alkotmányos része), amelyik az utóbbi két évtizedben elsők között élte át a jelenkori terrorizmus borzalmait. (Gondoljunk 1988 decemberére, a Lockerbie városkára zuhant repülő tragédiájára, vagy a Dunblane-ban 1996-ban történt iskolai tragédiára!) Jó okuk volt a skót egyházaknak a világ elé tárnai: kiben, miben bízhat az emberiség! Mit tehet, hogy az ilyen tragédiák ne ismétlődjenek? Jó választ találtak: forduljon (vissza) Istenhez, Krisztus tanításait kövesse! Vele alkosson közösséget, róla tanúskodjon!

„Ti vagytok erre a tanúk.” Ki a „ti”? Mi, emberek, katolikusok, reformátusok, evangélikusok, baptisták és más felekezetbeliek, magyarok és nem magyarok. Mit kell tanúsítanunk? Hogy Jézus Krisztus élt, tanított, meghalt, de halottaiból feltámadt.

Lukács evangéliumának 24. fejezete kiváló elmélkedési anyagul kínálkozhatott a tanúságtételre való buzdításhoz. A halott Krisztust hiába keresik a sírban. „Nincs itt. Feltámadt, ahogy előre megmondta” – írja le Máté evangélista (Mt 28,6a). Ugyanezt az eseményt jelzi Lukács: „Miért keresitek az élő a halottak között? Nincs itt, feltámadt. Emlékezzetek vissza, mit mondott nektek, amikor még Galileában járt. Az Emberfiának – mondta – a bűnösök kezébe kell kerülnie, fölfeszítik, de harmadnap feltámad.” (Lk 24,6-7). Erről az eseményről beszélgetett a két csalódott és szomorú tanítvány is Emmauszba menet, mikor mellőlük szegődött a feltámadt Jézus. Ezen az emmauszi

Városunkban római- és görög katolikusok, reformátusok, evangélikusok és baptisták találkoztak egymás templomaiban nyolc estén át, hogy együttes imákkal fejezzék ki: valamennyien Krisztushoz tartoznak. Krisztus népe tanúságot tett közös hitéről. Már ez is misszió abban a világban, amely a megosztottságtól szenved.

úton kalauzoltak végig a nyolc nap igéi, elvezetve Jeruzsálembe is, (ahová a kettő visszatért), ahol Jézus az egybegyűlteknak ismét megerősítette, hogy él, mert mindennek úgy kellett történnie, ahogy az írásokban áll. Ekkor jelent ki, hogy nevében megtérést és bűnbocsánatot kell hirdetni minden népnek, és szólít fel a tanúságtételre.

A mai keresztény ember kérdése az, mikor és hogyan tanúskodhatunk Krisztusról úgy, hogy ne gerjesszük a megosztottságot? Mindig, a legkülönbözőbb élethelyzetekben, sokféle módon van erre lehetőségünk. Tanúságot teszünk Jézusról például az élet ünneplésével. Erre utalt Bosák Nándor püspök úr a görög katolikus templomban, amikor többek között a „halál kultúráját” képviselő 20. századról szólt. (A kifejezés II. János Pál pápától való.) A halál osztogatása helyett az élet civilizációjának megvalósítására buzdított. Élettörténetek elmondásával is tanúskodhatunk, ahogy például Tóth László atya az evangélikus templomban a tanítónő és a szegény kisfiú példáján keresztül bizonyította, hogy Jézustól a szeretetre kaptunk példamutatást, ezért kötelességünk szeretettel viszonyulnunk Istenhez és embertársainkhoz. Életünk minden helyzetében tudatosítanunk kell Isten jelenlétét, és, ha ezt a magunk életében felismerjük, másoknak is továbbítanunk kell tapasztalatainkat, mert felelősek vagyunk hazánkért, az egész földkerekség élhető-életető voltáért. Ezt hangsúlyozta Réz-Nagy Zoltán evangélikus lelkész a Mester utcai református templomban. Krisztus mellett tanúskodunk, ha a hitet ünnepejük. Ez volt a témája a templomunkban, a Szent Anna-templomban tartott imaalkalomnak, ahol Bölcskei Gusztáv református püspök úr hirdette az igét. Vannak különbségek köztünk, de a forrás, az örökségünk közös. Ezért jó a múltra is figyelni – hangsúlyozta. Jézus megkérdezte az Emmauszba igyekvő tanítványoktól: Mi történt? Mi az, amiről beszélgetnek egymás között? A két ember csodálkozott: van valaki, aki nem halotta, hogy az eltemetett Krisztus feltámadt? Bár örültek megvilágosító szavainak, addig nem ismerték fel az útitársban Jézust, amíg csak beszélt, de megnyílt a szemük, amikor a közös étkezésnél meg-

törte a kenyeret, és nekik nyújtotta. Ekkor már maguk is felfedték és ki merték fejteni belső érzéseiket: „*Hát nem lángolt a szívünk – mondták – , amikor beszélt az úton és kifejtette az Írásokat?*” (Lk 24,32). Az emmauszi történet jó „módszertani” példa a tanúságtételre.

Tanúságot tehetünk a szenvedések közepette is. Megrendítő volt hallani Bereczki Lajos baptista lelkésztől külföldön tanult 22 éves leánya halálát. De, mint mondta, ugyanakkor megtapasztalta a közösség együttérzését, melléállását, amit e tragédia nélkül talán sohasem élhetett volna át. Lám, a szeretet erősebb, mint a halál! Ezt tárta fel előttünk Fekete András görög katolikus parókus is.

A tanúságtétel eszköze lehet a Szentíráshoz való hűség is, hisz a Biblia Isten kinyilatkoztatásainak foglalata. A Biblia évének lezárultával nem dobtuk sutba a Szentírást. De olvashatnánk többen és többet! Akkor nem csak 1,9 % lenne a Bibliát naponta olvasók száma, és Debrecenben nem volna 50.000 ember, aki semmilyen felekezethez tartozónak nem vallja magát. A Szentírás szelleméhez minden hívő embernek hűségesnek kell lennie, és követnie kell tanításait – szögezte le Derencsényi István református főjegyző a baptista imaházban.

A remény és bizalom útján járva is tanúságot teszünk Krisztusról – bizonyosodott be Vad Zsigmond református esperes igehirdetése nyomán a Szent Család templomban.

Végül a nyolcadik napon a Nagytemplomban Kiss-Rigó László szeged-csanádi püspök atya szavai bizonyították, hogy a vendégszeretetünkkel is tanúsíthatjuk Krisztushoz való hűségünket. A Bibliában Jézus is többször jelenik meg „vendégségben”, vagy „vendégeli meg” tanítványait illetve a sokaságot. Az emmauszi tanítványoknak is – mint említettük – megtöri és megosztja a kenyeret. Péter apostol is akkor erősödik meg hivatásában, mikor a Tibériás-tónál Jézus csodálatos módon megszaportja a halakat, majd maga is eszik tanítványaival. Ekkor háromszor kérdezi meg Pétert, hogy szereti-e őt, s az igen feleletek után „rábizza juhait”. Eljön az idő, a közelebbi vagy egy távolabbi jövőben, de eljön, – fejezte ki reményét a püspök atya – hogy valamennyien együtt jutunk majd az Úr asztalához, ha úgy figyelünk egymásra, hogy közben Krisztusra szegezzük tekintetünket.

Valahány imaalkalom után ismerősökkel beszélgettünk, mindenki tetszését fejezte ki a hallottakról. Különösen a személyes megtapasztalások elmondása tetszett. Dicsérték azokat a szónokokat, akik hangosan, tagoltan fejezték ki magukat. Néhányan elmondták, hogy több ilyen együttlétre volna szükség. Az idősebbek sajnálták, hogy az ő fiatal korukban egyenesen tilos volt például egymás templomait látogatni, s most több ökumenikus megnyilvánulásról láthatnak, hallhatnak, vagy tapasztalhatnak meg személyesen. Például a közös ünnepi megemlékezések (l. a Magyar Kultúra Napja), szobor- és emléktábla avatások, pl. a Donnál elesettek emléknapiján tartott megemlékezés Veszprémben, a Wallenberg-díj kiosztása stb. Miután templomunkban egy torokból felhangzott a Miatyánk, megrendítő s mégis felemelő volt hallani Pilinszky János sorait: „*mert megölhették hitvány zsoldosok, / és megszünhetett dobogni szive –/ Harmadnapra legyőzte a halált. / Et resurrexit tertia die.*”

Ezt valljuk, ebben biztos közösen gondolkodunk.

Bérces Mária Klára

Zarándoklat a torinói lepelhez

Asokat vizsgált és vitatott ereklye, a torinói (turini) lepel igen ritkán látható. A Szentatya kérésére azonban az idén tavasszal ismét megtekinthető lesz a Jézus halotti lepleként tisztelt textilereklye. Egyre inkább azt mutatják a tudományos kutatások, hogy a korábbi ellentmondások az anyagvizsgálat hibáiból származnak, és a viszontagságos körülmények között fennmaradt ereklye valóban lehetett Jézus halotti leple.

Megtekintésére a Szent Anna plébánia zarándokutat szervez Ferenczi Richárd atya vezetésével. A zarándoklat április 26-tól május 1-ig tart, és Torino mellett Padova, Verona és Miláno is szerepel a programban. Alkalm nyílik többek között Giotto és Leonardo de Vinci híres műveinek megtekintésére, de Szent Antal sírjához is eljutnak a zarándoklat résztvevői. Sok kegyelmet kívánunk minden zarándoknak!

Február 9-én a Szent József Gimnázium dísztermében hatalmas érdeklődés fogadta a 94 esztendő, Gulágot megjárta Olofsson Placid atyát, aki történelmi tapasztalatairól és a túlélés szabályairól beszélt, sok humorral és hittel.

A huszadik évfolyam ürügyén

A Debreceni Katolikus Figyelő a lapszámával megkezdte a huszadik évfolyamát. Újságunk így elérte lapelődje, az 1945-ig húsz éven át megjelenő Katolikus Figyelő élettartamát. Sok közösségi újság indult a rendszerváltás időszakában, de nem sok érte meg ezt a tisztes kort. Életre hívása Orosz Lőrinc plébános úrnak, életben maradása pedig a tisztelt Olvasóknak és a Szent Anna Főplébániának köszönhető. Az első számok szárnypróbálgatásai óta sokat fejlődött az újságunk mind tartalmát, mind formáját tekintve. Ez annak is köszönhető, hogy újabb munkatársak kapcsolódtak be a lapkészítés időigényes feladatába.

Tudjuk, hogy az olvasót nem az érdekli, hogy milyen áldozatok árán születik meg egy-egy újságszám, de talán azt érdemes megjegyezni, hogy kizárólag a nyomdai sokszorosítás jelentkezik költséggként, ezért tudjuk az újságot jelképes áron kínálni. Hogy mégsem kapkodják el az olvasók a Fi-

gyelőt már az első napokban, az további gondolatokra indítja a szerkesztőt.

Miért nem olvas és művelődik szívesen a mai keresztény ember? Mi lehet az oka annak, hogy csak keveseket érdekel egyházi közösségének élete? Amikor még alig lehetett hozzájutni egy-egy korszerű teológiai vagy lelkeségi könyvhöz, nehezen lehetett kölcsönözni a külföldön megjelent magyar folyóiratokat, akkor – nem egyszer írógéppel sokszorosítva – adogattuk egymásnak az olvasnivalót. Ma pedig színvonalas sajtótermékek állnak halomban, – eladatlanul. Igaz, egyre több a kiadvány, nehezebb a választás, több forrásból értesülhetünk az egyházi eseményekről és a teológia újabb eredményeiről, mégis, mintha a vallásgyakorló keresztények beérnék a templomban hallottakkal, és kevésbé szánják rá magukat az önképzésre. Néhány évtizeddel ezelőtt, nehezebb körülmények között egy-egy zarándokútra vagy lelki gyakorlatra tódultak az emberek, ma pedig alig lehet áldozatos hozzáállással találkozni. Ha egy ifúsági vagy lelkeségi találkozót, továbbképzést szerveznek egy távolabbi városban, nehéz találni olyan résztvevőt, aki ne sajnálná

rászánni az idejét és a pénzét. Talán a társadalom közönye és kiábrándultsága ragad át ránk, talán azért, mert sok más, főként anyagi igényünk kielégítése fontosabbá vált, mint lelki növekedésünk! Pedig a lélek és a természetfölötti iránti érdeklődés nem csökkent, sőt, az üzleti célú kiadók és kiadványok kusza egyvelege éppen erre az érdeklődésre alapozva használja ki teológiai és pszichológiai félműveltségünket, észrevétlenül becsempészve tudatunkba olyan idegen nézeteket, vallási elveket és gyakorlatokat, amelyek a kereszténységgel nem egyeztethetők össze.

Ezekkel a kétségekkel szeretném megköszönni olvasóink kitartását, és kérem hozzászólásait, javaslataikat, kritikájakat. Tudom, hogy vannak néhányan, akik az utolsó betűig elolvassák a Figyelőt, néhányan még gyűjtik is. Ebben a mostani számban is közreadhatunk olvasóink által küldött cikkeket. Vajon lesz-e, aki most tollat ragad, vagy leül a számítógép elé, hogy gondolatait, élményeit megossza velünk? Lesznek-e a ránk következő évtizedekben is olyanok, akik írják és olvassák a Figyelőt?

Keresztesné Várhelyi Ilona

A SZENT ANNA FŐPLÉBÁNIA MŰLT ÉVI STATISZTIKÁJA

	2008. év	2009. év
Keresztelések	124 fő	117 fő
<i>Ebesen</i>	—	5 fő
<i>Mikepércsen</i>	6 fő	6 fő
Elsőáldozók	56 fő	59 fő
Bérmálkozók	46 fő	63 fő
Házasságkötés	43 pár	44 pár
<i>Vegyes vallású</i>	14 pár	17 pár
Temetések	144 fő	121 fő
<i>Szentséggel ellátva</i>	43 fő	26 fő
<i>Altemplomba (kriptá)</i>	27 fő	16 fő
Egyházi adó	534 fő	529 fő
	Összeg: 3.819.600.-Ft	Összeg: 3.913.800.-Ft

Utcanevet érdemelnének

Debrecenben élve, ide látogatva, vagy csak a térképét nézegetve gyakran támad hiányérzete a katolikus embernek. Városunkban alig találni olyan utcanevet, amelynek katolikus vonatkozása lenne. Pedig éppen a kivétel: a Szent Anna utca neve bizonyítja, hogy a nevek makacs dolgok. Mint tudjuk, ezt az utcanevet még a

(katolikus) középkor hagyta ránk. A reformáció homogén protestantizmusát, de még a szocializmus átnevezési gyakorlatát is túlélte Szent Anna, akinek tiszteletét már a középkorban is egy közeli templom hirdette. Annak a templomnak – mint a többi, elromosodott templomnak is – beépültek sokszázados kövei a Szent Anna templom alapjá-

ba. (Már ez a körülmény is „pre-desztinálja” a Szent Annát a székesegyházi rangral)

A Figyelő soron következő számaiban igyekszünk sorra venni azokat a személyeket, neveket, eseményeket, amelyek helyet kérnek Debrecen térképén. Most néhány, a középkori katolicizmustól máig aktuális neveket gyűjtünk csokorba.

Mivel a város történetének kezdetei nehezen adatolhatók, csak bizonytalan források utalnak arra, hogy a XII. századtól kezdve a különféle szerzetesrendek működtek a környéken. Egyes források már a templomos lovagrend jelenlétéről is tudnak. A XIII. században a pálosok, a bencések és a premonstreiek jelenléte valószínűsíthető a Tiszántúlon is. (Erre utalnak többek között a Herpályon fennmaradt kéttornyú, impozáns méretű templom romjai, valamint a kolostorra vonatkozó írott források is. Ezek alapján legutóbb Módy György végzett régészeti kutatásokat, és ezek eredményeit demonstrálja az épület részleges rekonstrukciója. Számos Árpád-kori templom romját tárták fel Debrecen környékén, s talán még többet elnyelt a feledés homálya.)

Azt viszont már kétséget kizáróan tudjuk, hogy Szent Ferenc rendje igen korán, már a XIII. században megtelepedett Debrecenben, és a kolostorukhoz és az általuk működtetett szociális intézményhez, az ispotályhoz kapcsolódó kápolnát az 1235-ben kanonizált Árpád-házi Szent Erzsébet tiszteletére szentelték. Erzsébet ugyanis a (minori) ferences harmadrend tagja volt.

A ferencesek példája is jól mutatja, hogy a katolikus egyház Magyarországon is nagy gondot fordított a lényegéből fakadó felebaráti szeretet gyakorlati megvalósítására. (Amikor az egyház bűneit emlegetjük, gondoljunk azokra az erényekre is, amelyek bizonyos történelmi korszakokban a nemzet túlélését biztosították!)

A Ferences-rend később még két ízben visszate-

Ferencesek

lepült Debrecenbe. Csáky Imre bíboros nemcsak a katolikus plébánia létesítése érdekében emelt szót az 1700-as évek elején, hanem ugyan-

akkor a ferencesek számára is helyet kért, s ha nehezen is, de a Miklós utcán meg is kapták a helyet. A második világháború előtt pedig a Szent István templom és plébánia ellátására vállalkoztak. Minden alkalommal tanulságot tettek szociális érzékenységükről, Mária-tiszteletükről, ember- és természet-közeli lelkületükről. Igazi „barátok” voltak. Bízunk benne, hogy a ferenceseknek nemcsak múltjuk van Debrecenben, hanem a rend megerősödése után lehet még jövőjük is, hiszen a szolgálatukra és lelkeségükre ma is nagy szükség lenne.

Addig pedig – amint a fenti sorok azt bizonyítják – indokoltnak tartanánk, ha – mint más városokban már megvalósult –, Debrecenben is közterületet neveznének el a ferencesekről. Ennek különös aktualitást adhatott volna ebben az évben Szent Ferenc halálának 800. évfordulója.

Két évvel ezelőtt, amikor Szent Erzsébet születésének 800. évfordulóját ünnepeltük, már javaslatot tettünk a város vezetőinek arra, hogy a debreceni Erzsébet utcát „kereszteljék át” Szent Erzsébet utcára. Semmiféle adminisztrációs teherrel nem járna ez, csupán az utca két végére kellene kitenni egy-egy táblát, amely az Európában, sőt világszerte oly „népszerű”, nehéz sorsú magyar királylányra emlékeztetné a város lakóit. (Ugyanilyen megoldással az István útból könnyű szerrel lehetne Szent István utcanevet csinálni.)

Domonkosok

Ez a szerzetesrend ma is működik városunkban. A középkorra visszanyúló debreceni történetük ismertetésével a következő lapszámunkban folytatjuk a hiányzó debreceni utcanevek sorát.

Keresztesné Várhelyi Ilona

Most is bővítjük az weblapot, újabb rovatokat szerkesztünk, hogy még színesebben mutathassuk be katolikus közösségünk életét. Egyházi és kulturális programokat ajánlunk, felhívjuk a figyelmet az elektronikus és nyomtatott sajtó vallási híreire, publikációira, folytatjuk egyházunk és székesegyházunk történetének feldolgozását, és tervezzük a Debreceni Katolikus Figyelő internetes archívumának létrehozását.

A weblappal akkor érjük el célunkat, ha friss hírekkel, jó ötletekkel, szép gondolatokkal tudjuk magunkra vonni olvasóink figyelmét. Ehhez szívesen fogadjuk látogatóink ötleteit, kéréseit, melyet a weblapon szereplő elérhetőségekre küldhetnek el.

<http://www.szentannaplebana.axelero.net/elerhetoseg.htm>

Alapítványainkat ajánljuk

Az adóbevallások idején ismét azzal a kéréssel fordulunk olvasóinkhoz, segítsenek abban, hogy minél többen rendelkezzenek jövedelemadójuk 1-1 %-áról. A Magyar Katolikus Egyház kódja 0011. A civil szervezetnek ajánlható másik százalék pedig igen jó célokat szolgálna az alábbi, megbízható alapítványok valamelyikénél.

Szent Anna Plébánia Alapítvány (rendkívüli plébániai kiadások)
Adószám: 19128616-1-09 (besorolása: közhasznú)

Sziklára Épített Ház - csángó-magyar lelki közösség - Alapítvány
Adószám: 19128850-1-09 (Gyimesfelsőloki iskola támogatása: közhasznú)

Rátky Alapítvány a debreceni Szent József Gimnáziumért
Adószám: 18558182-1-09 (Ösztöndíjak, támogatások: közhasznú)

Ebesi Katolikus Templomért Alapítvány
Adószám: 18551563-1-09 (Az ebesi filia hitéletének fejlesztése)

Szent Erzsébet Alapítvány (kiemelten közhasznú)
Adószám: 18545348-1-09 (A debreceni szeretetotthon támogatása)

Keresztény Ifjúságért Alapítvány (közhasznú)
Adószám: 19127866-1-09 (Fiatalok közösségi életének fejlesztése)

Jubilate Alapítvány (Szent László Kórus)
 Adószám: 18552519-1-09

Örömhír Média Alapítvány (egyházmegyei sajtó)
 Adószám: 18558591-1-09

Az elmúlt évben a megszorítások ellenére valamelyest növekedett mind az egyházak, mind az alapítványok 1 %-okból származó bevétele. Ez arra mutat, hogy a vallásos emberek felismerték a szolidaritás fontosságát. A statisztikák szerint azonban még mindig csak az adózók jó egyharmada él ezzel a lehetőséggel! Tartsuk lelkiismereti kötelességünknek, hogy figyeljünk a rendelkező nyilatkozatok kitöltésére! Akik nem adóznak, azzal segíthetnek, hogy felhívják felnőtt gyermekeik, rokonaik, ismerőseik figyelmét erre a lehetőségre. Köszönjük!

Debreceni templomaink miserendje

Templom	Vasárnap	Hétköznap
Szent Anna	6.30, 7.30, 8.45, 10, 11.30, 18	7, 8, 18
Szent László	7.30 gk, 9, 11, 18	7.15, 18
Szent István	10.30	K, Cs: 18 1., 3., 5. Szo: 18 2., 4. Szo: 18 igelit.
Szent Család	9, 10.30 gk	18
Megtestesülés	9 gk, 11	18
Jézus Szíve	8.30	Sze, P: 18 Cs: 18 igeliturgia 2., 4. Szo: 18
Józsa	9, 10.30 gk	Sze: 17

Lapzártá

A pünkösti számunkba szánt cikkeket május 10-ig várjuk az impresszumban feltüntetett címekre. Kérjük a határidő pontos betartását.

KVI

Csaba testvér üzenete

Ahhoz, hogy a pillangó a kék égbe tudjon emelkedni, a bebábozódott hernyónak erőfeszítéseket kell tennie. A kis lábaival, szárnyaival szét kell feszítenie burkát, miközben végtagjaiba testnedvek áramlanak, ami később szilárdná teszi – e hasonlattal élt Bójte Csaba ferences rendi szerzetes január 21-i előadásában, amelyet a Svetits intézet kápolnájában tartott. A hasonlat azt célozta, hogy oka van annak, ha teher rakódik az emberre, hasznos az, ha a gyermek maga kínlódja meg a tanulása eredményét, mert ha mi oldjuk meg helyette a matematika házi feladatát, soha nem nő okossá.

A zsúfolásig megtelt teremben Csaba testvér a gyermekgondozás romániai formáiról, lehetőségeiről, akadályairól beszélt, de szólt az istenhitről, általános értékrendekről és természetesen a szeretetről.

A magyar és romániai gyermekgondozás alapvető különbségéről megtudhattuk, hogy „odaát” azért együttműködőbbek a szülők a gondozóintézetekkel, mert olyan kevés családi támogatást kapnak a gyerekekért, hogy nem érdemes őket otthon tartani. Ezzel szemben idehaza sokan csak a családi pótlék miatt „csinálnak” és tartanak gyerekeket. Ha viszont gondozásba adnák gyermekeiket ezek a családok, akkor elesnének az állami támogatástól, ami sokszor a létfenntartásuk alapja, vagy egyetlen forrása a szülőknek.

Csaba testvér bírálta a bürokráciát, a szabályokat, törvényeket gyártókat, akik sokszor hosszú, festett körmökkel alkotják a jogszabályokat úgy, hogy gyermeket még messziről sem láttak. Legtöbbször pedig a nevelésben a szeretettel többre megyünk, mint a szabályokkal, mert kiskapuk mindig akadnak. A gyereket viszont jobbá verni nem lehet, csak jobbá szeretni.

A tanárok, a nevelők akkor járnak el jól, ha a kinti életre nevelik a gyerekeket. Ha arra készítik fel, hogy a jég hátán is megéljenek. Az Isten letette a talentumot: a létért küzdeni kell, erre próbálok nevelni a gyerekeket – mondta Csaba testvér.

B.A.

Névjegy

Bójte Csaba civilként autóvillamossági szerelőnek tanult, majd miután ezt a szakmáját feladta, egy évig élt és dolgozott bányászként a Hargitán. Ezzel a döntéssel, akaraterejét próbára téve, lelkiekben már a papi pályára készült.

Édesapja költő volt, s egy verse miatt a Ceaușescu-rezsim bírósága hét évi börtönre ítélte, ahonnan négy és fél év múlva szabadult. A börtönben elszenvedett kínzások és egyéb megpróbáltatások következtében, szabadulása után másfél hónappal meghalt. Csabának ez alapvető momentum volt annak megértésében, hogy a baj nem az emberben, hanem a tudatlanságban lakozik. Ennek hatására döntötte el, hogy pap lesz.

A ferences rendbe még a Ceaușescu-diktatúra alatt, 1982-ben jelentkezett, a legnagyobb titokban. Tanulmányait Gyulafehérváron és Esztergomban végezte, mielőtt 1989-ben pappá szentelték.

Több helyen eltöltött papi szolgálata után 1992-ben Dévára helyezték, ahol jelentős fordulatot vett az élete. Oltalmába fogadott néhány utcagyereket, és a lakatot leverve az elhagyott és évtizedek óta üresen álló ferences kolostorba költöztek.

Jelenleg Romániában csaknem 2 ezer gyermeket nevel, körülbelül 60 településen, sajátos nevelési módszer alapján.

A Szent Anna harangja(i)

Nemrégiben egy nagylelkű adományozó felajánlást tett arra, hogy szívesen segítene abban, hogy templomunk egyetlen harangja mellé egy kisebb harang is kerülhessen.

A Szent Anna templom történetének érdekes eseményét örökíti meg a Historia Domus. Ebbe a kéziratos könyvbe a templom plébánosai a mai napig feljegyzik a megörökítésre érdemesnek tartott plébániai eseményeket. A harangokra vonatkozó bejegyzésekből megtudhatjuk, hogy az első világháborúig tornyainkban öt harang lakott. Ebből négyet 1917. május 31-én háborús célokra elvittek. Az ország egész területén ez történt.

A legnagyobb, 40 mázsás harang Jankó névre hallgatott, és „szavát” a hortobágyi pusztán is hallani lehetett. Ezt a hatalmas harangot a többivel együtt kiemelték a toronyból. Földet érve összetört, és a feljegyzések szerint a hívek sírva vettek búcsút tőle. Egyetlen harang maradt a helyén, amelynek hangját máig hallhatjuk. Néhány évvel ezelőtt meg kellett javíttatni a rögzítését, mert az idők folyamán kikopott. Megszoktuk, szeretjük ezt a hétmázsás harangot is, de el tudjuk képzelni, milyen ünnep-

lyes és felemelő lehetett, amikor négy, összehangolt hangzású „testvérével” együtt szólalhatott meg a nagy ünnepeken.

Sok más templomban, ahol a harangok hasonló sorsra jutottak, azóta már pótolták a hiányt. Nekünk eddig ez nem sikerült, hiszen sok más fontosabb dologra kellett a pénz. Most azonban, hogy két adományozó félmillió forintot, illetve ezeröttszáz eurót ajánlott fel erre a célra, már egyharmada megvan az új harang árának, és így lehetővé válik, hogy egy kisebb, kb. három millió forintba kerülő harangot öntessünk. A H hangolású harang szépen fog illeszkedni a mostani harang hangjához, és együttes megszólaltatásuk emelheti ünnepeink fényét. Most, hogy a templom belső felújítása a hívek áldozatos hozzájárulásával megtörtént, szeretettel kérjük olvasóinkat, ki-ki tehetsége szerint csatlakozzon ehhez a nagylelkű felajánláshoz, hogy mihamarabb összegyűjthessük az új harang árát, és a mi nemzedékünk azt is bejegyezhesse a Historia Domusba, hogy ünnepélyes áldás után elfoglalta helyét a toronyban az új harang.

Kersztesné Várhelyi Ilona

Őseink hite

KIÁLLÍTÁSRA KÉSZÜLVE

Székesegyházunkban a tavasz folyamán szeretnénk egy reprezentatív kiállítást rendezni a

Szent Anna templom régi értékeiből és hívek családi emléktárgyaiból. Szeretnénk, ha olyan válogatást tudnánk bemutatni, amely hű képet ad a katolikus nemzedékek hitéletéről.

Köszönjük az eddigi értékes

felajánlásokat és Lőrinc atya odaadó gyűjtő, értékeket felkutató munkáját. A kiállítás úgy lesz tanulságos, ha érzékeltetni tudja az egyházi élet templomi és családi kereteit egyaránt. Láthatóvá válnak olyan évszázados tárgyak is, amelyek eddig raktárak vagy pánccsaszekrények mélyén lapultak. Sok műtárgyat már restauráltak, és most kezdődik egy értékes ólomüvegablak helyreállítása, amely a kiállítás egyik fő látványossága lesz.

Kérjük, hogy aki teheti, gazdagítsa a gyűjteményt, amely megfelelő feltételekkel egyszer talán törzsanyaga lehet egy debreceni katolikus múzeumnak.

KVI

